

Fylgiskjal I.**Samþykkt nr. 152 um öryggi og heilbrigði í hafnarvinnu.**

Allsherjarþing Alþjóðavinnuáráðs Íslands, er kom saman til 65. þingsetu sinnar í Genf 6. júní 1979 eftir kvaðningu stjórnar Alþjóðavinnuáráðs Íslands,

minnst ákvæða gildandi alþjóðavinnuáráðs samþykkt og tillagna, sem þetta mál varða og þá einkum Samþykktar frá 1929 um að þvingd skuli letruð á þunga hluti, sem fluttir eru með skipum, Samþykktar frá 1963 um öryggisbúnað véla og Samþykktar frá 1977 um verndun verkamanna gegn hættu frá loftmengun, hávaða og titringi á vinnustað,

hefur samþykkt ákveðnar ábendingar um endurskoðun Samþykktar nr. 32 frá 1932 um slysavarnir hafnarverkamanna, en það er fjórða mál á dagskrá þessa þings, og

þar sem þingið hefur ákveðið að þessar ábendingar skuli gerðar í formi alþjóðasamþykktar, gerir það í dag, hinn 25. júní 1979 eftirfarandi samþykkt, sem nefnist Samþykkt um öryggi og heilbrigði í hafnarvinnu:

I. KAFLI
Gildissvið og skilgreiningar.

1. gr.

Í þessari samþykkt tekur orðið „hafnarvinna“ til allra starfa við lestun og losun hvaða skips sem er, svo og hvers konar nátengdra starfa. Skilgreining slíkra starfa skal byggjast á lögum eða venju í landinu. Samtök hlutaðeigandi atvinnurekenda og verkamanna skulu höfð með í ráðum eða taka á annan hátt þátt í gerð og endurskoðun þessarar skilgreiningar.

2. gr.

1. Sérhvert aðildarríki getur veitt undanþágur eða leyft að vikið sé frá ákvæðum þessarar samþykktar að því er tekur til hafnarvinnu á stöðum þar sem einungis er óregluleg umferð smárra skipa, svo og að því er tekur til hafnarvinnu í sambandi við fiskiskip eða sérstaka flokka þeirra, að því tilskildu:
  - a. að gætt sé öryggis við vinnu;
  - b. að hlutaðeigandi stjórnvald sé þess fullvisst, að höfðu samráði við samtök hlutaðeigandi atvinnurekenda og verkamanna, að eðlilegt sé í öllu tilliti að veita slíkar undanþágur eða frávik.
2. Einstökum kröfum í III. kafla má breyta ef hlutaðeigandi stjórnvald er þess fullvisst, að höfðu samráði við samtök hlutaðeigandi atvinnurekenda og verkamanna, að breytingarnar veiti samsvarandi kosti og að verndin, sem veitt er, sé í heild ekki lakari en vera myndi ef ákvæðum þessarar samþykktar væri beitt að fullu.
3. Allar undanþágur og frávik, sem veitt eru samkvæmt 1. málsgrein þessarar greinar og allar verulegar breytingar, sem gerðar eru samkvæmt 2. málsgrein þessarar greinar, svo og ástæður til þeirra, skal tilgreina í skýrslum um framkvæmd samþykktarinnar, sem gefnar eru samkvæmt 22. grein stofnskrár Alþjóðavinnuáráðs Íslands.

3. gr.

Í þessari samþykkt

- a. tákna orðið „verkamaður“ sérhvern mann, sem stundar hafnarvinnu;
- b. tákna orðin „fullfær maður“ mann, sem hefur þá þekkingu og reynslu, sem krafist er til þess að inna af hendi sérstakt starf eða störf og viðurkenndur er sem slíkur af hlutaðeigandi stjórnvaldi;

- c. tákna orðin „ábyrgur maður“ mann, sem atvinnurekandinn, skipstjórinn eða eigandi tækja, eftir því sem við kann að eiga, hefur falið að bera ábyrgð á sérstöku starfi eða störfum og hefur næga þekkingu og reynslu og nauðsynlegt vald til þess að að starfið eða störfín séu innt af hendi á réttan hátt;
- d. tákna orðin „tilnefndur maður“ mann, sem avinnurekandinn, skipstjórinn eða ábyrgur maður hefur tilnefnt til þess að inna af hendi sérstakt starf eða störf og hefur nauðsynlega tæknilega þekkingu og reynslu;
- e. tekur orðið „lyftitæki“ til allra fastra og færanlegra tækja til tilfæringar á farmi, þar með taldir véldrifnir bryggjukranar, sem notuð er í landi eða á skipsfjöllum til þess að hengja upp hlöss, lyfta þeim eða slaka eða flytja þau til meðan þau hanga eða þeim er lyft;
- f. tekur orðið „tengibúnaður“ til sérhvers búnaðar sem notaður er til þess að tengja hláss við lyftitæki, en er ekki fastur hluti lyftitækisins eða hlássins;
- g. tekur orðið „aðgangur“ einnig til útgangs;
- h. tekur orðið „skip“ til alls konar skipa, báta, pramma, uppskipunarbáta eða svifnökkva, að undanskildum herskipum.

II. KAFLI

Almenn ákvæði.

4. gr.

1. Lög eða reglugerðir skulu mæla fyrir um að ráðstafanir í samræmi við III. kafla þessarar samþykktar séu gerðar varðandi hafnarvinnu til þess
  - a. að sjá fyrir og viðhalda vinnustöðum, búnaði og vinnuaðferðum, er séu öruggar og án hættu á heilsutjóni;
  - b. að sjá fyrir og viðhalda öruggum aðgangi að sérhverjum vinnustað;
  - c. að veita þær upplýsingar, þjálfun og eftirlit, sem þörf er á til þess að vernda verkamennina gegn hættu á slysum eða heilsutjóni í starfi eða sem afleiðingu þess;
  - d. að láta verkamönnum í té hvers konar persónulegan varnarbúnað og varnarklæðnað og slysavarnabúnað, sem með sanngirni má krefjast þar sem ekki er unnt með öðrum hætti að veita tilhlýðilega vernd gegn hættu á slysum eða heilsutjóni;
  - e. að sjá fyrir og viðhalda hæfilegum og nægilegum búnaði og aðstöðu til hjálpar í viðlögum og björgunar;
  - f. að gera og efla ráðstafanir til þess að fást við hvers konar hættu, sem að kann að stöðja.
2. Þær ráðstafanir, sem gerðar eru samkvæmt þessari samþykkt, skulu varða:
  - a. almennar kröfur um byggingu, búnað og viðhald hafnarmannvirkja og annarra staða þar sem hafnarvinna er unnin;
  - b. varnir gegn eldhættu og sprengihættu;
  - c. öryggi aðgangs að skipum, lestum, vinnupöllum, áhöldum og lyftitækjum;
  - d. flutning verkamanna;
  - e. opnun og lokun lestaropa, öryggi á lestarhlutum og vinnu í lestum;
  - f. byggingu, viðhald og notkun lyftitækja og annars búnaðar til meðhöndlunar farms;
  - g. byggingu, viðhald og notkun vinnupalla;
  - h. uppsetningu og notkun skipsbóma;
  - i. prófun, skoðun, eftirlit og vottorðsgjöf, eftir því sem við á um lyftitæki, tengibúnað, þar með talið keðjur og kaðlar, svo og stroffur og annar búnaður, sem ómissandi er við lyftingu eða slökun á hlassi;
  - j. meðhöndlun mismunandi tegundar farms;
  - k. stöflun og geymslu á vöru;

- l. hættuleg efni og aðrar hættur á vinnustað;
  - m. persónulegan varnarbúnað og varnarklæðnað;
  - n. hrcinlætis- og baðherbergi og önnur þægindi;
  - o. lækniseftirlit;
  - p. búnað til hjálpar í viðlögum og hjörgunar;
  - q. skipulagningu öryggis- og heilbrigðismála;
  - r. þjálfun verkamanna;
  - s. tilkynningar um atvinnusjúkdóma og slys og rannsóknir á þeim.
3. Raunhæfa framfylgju þeirra krafna, sem settar eru samkvæmt 1. málsgrein þessarar greinar skal tryggja eða treysta með tæknilegum stöðlum eða framkvæmdareglum, sem hlotið hafi viðurkenningu frá hlutaðeigandi stjórnvaldi eða með öðrum hætti, sem við á og samrýmist landsvenju og aðstæðum.

5. gr.

1. Með lögum eða reglugerðum skal ábyrgð á þeim ráðstöfunum, sem um ræðir í 1. málsgrein 4. greinar þessarar samþykktar, lögð á herðar viðkomandi manna, atvinnurekenda, eigenda, skipstjóra eða annarra manna eftir því sem við á.
2. Jafnan þegar tveir eða fleiri atvinnurekendur eru með starfrækslu samtímis á sama vinnustað skal þeim skylt að vinna saman í því skyni að fullnægja settum reglum án skerðingar á ábyrgð hvers atvinnurekanda á heilbrigði og öryggi starfsmanna sinna. Þar sem það þykir henta skal hlutaðeigandi stjórnvald setja almennar reglur um þessa samvinnu.

6. gr.

1. Settari skulu reglur um að verkamenn:
  - a. megi hvorki án gildirar ástæðu skipta sér af notkun né misnota néns konar öryggistæki eða búnað, sem látinn er í té þeim sjálfum eða öðrum til verndar;
  - b. gæti vel eigin öryggis og öryggis annarra manna, sem athafnir þeirra eða vanræksla við vinnu getur bitnað á;
  - c. skýri næsta yfirmanni sínum tafarlaust frá ástandi, sem þeir hafa ástæðu til að ætla að gæti haft í för með sér hættu og þeir geta ekki lagfært sjálfir, svo að lagfæring geti farið fram.
2. Á sérhverjum vinnustað skulu verkamenn hafa rétt til þess að taka þátt í að tryggja öryggi við vinnu að svo miklu leyti sem þeir hafa stjórn á búnaði eða starfsaðferðum og til þess að láta í ljós álit sitt á viðteknum starfsháttum að því er öryggi varðar. Að svo miklu leyti sem það samrýmist landslögum og venju skal þessum rétti framfylgt fyrir milligöngu öryggis- og heilbrigðisnefnda þar sem slíkar nefndir hafa verið stofnaðar í samræmi við 37. grein þessarar samþykktar.

7. gr.

1. Við framkvæmd ákvæða þessarar samþykktar að lögum, reglugerðum eða öðrum hætti, sem hæfir venju og aðstæðum í landinu, skal hlutaðeigandi stjórnvald starfa í samráði við samtök hlutaðeigandi atvinnurekenda og verkamanna.
2. Gerðar skulu ráðstafanir til náins samstarfs milli atvinnurekenda og verkamanna eða fulltrúa þeirra um framkvæmd þeirra ráðstafana, sem um ræðir í 1. málsgrein 4. greinar þessarar samþykktar.

III. KAFLI Tæknilegar aðgerðir.

8. gr.

Jafnan þegar vinnustaður er orðinn óöruggur eða hættu er á slysum eða heilsutjóni, skulu gerðar raunhæfar ráðstafanir (með því að afgangi, setja upp veifur eða með öðrum viðeigandi hætti þar á meðal stöðvun vinnu ef nauðsyn krefur) til þess að vernda verkamennina þar til vinnustaðurinn hefur verið gerður öruggur á ný.

9. gr.

1. Allir vinnustaðir þar sem hafnarvinna fer fram og allar aðgönguleiðir að þeim skulu nægilega lýstir.
2. Sérhver hindrun, sem getur verið hættuleg við tilfærslu lyftitækja, ökutækja eða manna, skal vera vel og greinilega merkt og nægilega lýst þar sem þess gerist þörf, ef ekki er af hagsýnum ástæðum unnt að fjarlægja hana.

10. gr.

1. Öll svæði, sem notuð eru til umferðar ökutækja eða stöflunar vara eða efna, skulu til þess hæf og þeim vel við haldið.
2. Þegar vörum eða efnum er stafað eða raðað, eða þau tekin úr stöflum eða röðum skal það gert á öruggan og skipulegan hátt og tillit tekið til þess hvers konar vörur eða efni um er að ræða og hvernig um er búið.

11. gr.

1. Skilja skal eftir ganga nægilega rúmgóða til öruggrar umferðar fyrir ökutæki og tæki til meðhöndlunar á vörum.
2. Þar sem þörf gerist og því verður við komið skulu vera sérstakir gangar fyrir fógangendur. Slíkir gangar skulu vera hæfilega rúmír og eftir því sem við verður komið skulu þeirra aðskildir frá göngum sem ökutæki fara um.

12. gr.

Séð skal fyrir og við haldið viðeigandi og nægilegum búnaði til eldvarna til notkunar þar sem hafnarvinna fer fram.

13. gr.

1. Allir hættulegir vélahlutar skulu varðir á raunhæfan hátt, nema þeir séu þannig staðsettir eða þeirrar gerðar að þeir séu eins öruggir og væru þeir varðir á raunhæfan hátt.
2. Gerðar skulu raunhæfar ráðstafanir til þess að unnt sé að rjúfa þegar í stað orkuflutning til hverrar þeirrar vélar sem nauðsynlegt er að stöðva þegar hættu ber að höndum.
3. Þegar inni þarf af hendi hreinsun, viðhald eða viðgerð á vélum og starfið getur haft í för með sér hættu fyrir einhvern mann, skulu vélarnar stöðvaðar áður en það starf hefst og viðeigandi ráðstafanir skulu gerðar til tryggingar því að ekki sé unnt að setja þær í gang aftur fyrr en verkinu er lokið. Þó getur ábyrgur maður sett vélarnar í gang aftur til þess að framkvæma prófanir og stillingar, sem ekki er unnt að gera nema vélarnar séu í gangi.
4. Einungis tilnefndum manni er heimilt:
  - a. að fjarlægja öryggishlíf, þegar það er nauðsynlegt vegna starfsins, sem verið er að inna af hendi;

- b. fjarlægja öryggisbúnað eða gera hann óvirkan vegna hreinsunar, stillingar eða viðgerðar.
- 5. Ef öryggishlíf er fjarlægð skal gæta viðeigandi varúðar og hlífín sett aftur á sinn stað svo fljótt sem unnt er.
- 6. Ef öryggisbúnaður er fjarlægður eða gerður óvirkur skal hann settur aftur á sinn stað eða gerður virkur á ný svo fljótt sem við verður komið og ráðstafanir skulu gerðar til tryggingar því að tæki þau, sem um er að ræða, sé ekki unnt að nota eða setja óvart í gang fyrr en öryggisbúnaðurinn hefur verið settur aftur á sinn stað eða gerður virkur á ný.
- 7. Að því er tekur til þessarar greinar tekur orðið „vélar“ til hvers konar lyftitækja, aflknúinna lestarhlera eða vélknúins búnaðar.

14. gr.

Öll raftæki og raflagnir skal hanna, setja upp, nota og viðhalda þannig að komið sé í veg fyrir hættu og gætt þeirra reglna, sem hlutadeigandi stjórnvald hefur viðurkennt.

15. gr.

Þegar skip er lestað eða losað við hafnarbakka eða hlið annars skips skal sjá til þess að hæfilegur og öruggur aðgangur sé að skipinu og hann sé vel frá genginn og öruggur.

16. gr.

- 1. Þegar flytja verður verkamenn sjóleiðis til skips eða frá því eða öðrum stað sjóleiðis, skal gera ráðstafanir til þess að tryggja öryggi þeirra er þeir fara um borð, meðan á flutningi stendur og er þeir fara frá borði. Kveða skal á um hvaða skilyrði farkostir þurfa að uppfylla sem notaðir eru í þessu skyni.
- 2. Þegar flytja verður verkamenn til eða frá vinnustað á landi, skulu þau farartæki, sem atvinnurekandinn lætur í té, vera örugg.

17. gr.

- 1. Aðgangur að skipslest eða farmþilfari skal vera:
  - a. um fastan stiga, eða, þar sem því verður ekki við komið, um fastar tröppur, þrep eða inngreipt stig af hæfilegri stærð, styrkleika og gerð; eða
  - b. með öðrum hætti, sem hlutadeigandi stjórnvald samþykkir.
- 2. Að svo miklu leyti, sem því verður með góðu móti við komið, ætti aðgangur sá, sem um ræðir í þessari grein, að vera aðskilinn frá lestaropi.
- 3. Verkamenn skulu ekki nota, né til þess ætlast að þeir noti, aðrar aðkomuleiðir að lest eða farmþilfari en þær, sem um ræðir í þessari grein.

18. gr.

- 1. Ekki skal nota neinn lestarhlera eða bita nema hann sé traustlega gerður, nægilega sterkur til sinna nota og vel við haldið.
- 2. Lestarhlerar, sem hreyfðir eru með lyftitækjum, skulu vera með handhægum festingum til þess að tengja við stroffur eða annan lyftibúnað.
- 3. Þegar ekki er hægt að víxla lestarhlerum eða bitum skulu þeir greinilega merktir til þess að sýna á hvaða lestaropi þeir skuli vera og hvar í röð.
- 4. Einungis tilnefndum manni (skipsmanni ef því verður við komið) skal heimilt að opna eða loka lestaropum með aflknúnum lestarhlerum. Lestarop skal ekki opna né loka meðan nokkrum manni getur stafað hættu af því.
- 5. Ákvæði 4. málsgreinar þessarar greinar skulu gilda að breyttu breytanda (mutatis mutandis), um aflknúinn búnað á skipi svo sem hurðir á skipsskrokki, palla, hreyfanleg bílaþilför eða svipaðan búnað.

19. gr.

1. Viðeigandi ráðstafanir skulu gerðar til varnar við op á þillförum þar sem verkamenn þurfa að vinna og verkamenn eða flutningstæki gætu fallið niður um.
2. Sérhverju lestaropi, sem ekki er með nægilega hárrí og styrkri umgerð skal lokað eða varnarhlífar þess settar á aftur þegar lokið er notkun þess, nema þegar stutt hlé verður á vinnu. Ábyrgum manni skal falið að gæta þess að þessum reglum sé fylgt.

20. gr.

1. Allar nauðsynlegar ráðstafanir skulu gerðar til þess að tryggja öryggi verkamanna, sem verða að vera í lest eða á farmþilfari skips þegar vélknúin ökutæki eru notuð í þeirri lest eða lestun eða afferming fer fram með vélknúnum tækjum.
2. Lestarahlera og bita má ekki taka af eða setja á meðan unnið er undir lestaropinum. Áður en lestun eða losun hefst skal fjarlægja sérhvern lestarhlera og bita sem ekki er öruggt að haldist í skorðum.
3. Séð skal fyrir nægilegri loftræstingu í lest eða á farmþilfari með hringrás fersks lofts til þess að varna heilsutjóni af útblæstri véla eða af öðrum sökum.
4. Viðeigandi ráðstafanir, þar á meðal öruggar undanþakmuleiðir, skulu gerðar til öryggis fyrir menn við lestun eða losun stykkjavöru í lest eða á milliþilfari eða þegar verkamaður verður að vinna í geymum eða hólfum um þjörð í skipum.

21. gr.

Sérhvert lyftitæki, hvers konar tengibúnaður og allar stroffur eða lyftibúnaður, sem er nátengdur vöruhlassi skal:

- a. vera vel hannað og byggt, nægilega sterkt til þeirra nota, sem það er ætlað, vel við haldið og í góðu ástandi og að því er varðar lyftitæki skal þeim vel fyrir komið eftir því sem nauðsyn krefur;
- b. nota á öruggan og réttan hátt og sér í lagi má ekki leggja á þessa hluti meiri þunga en öryggi leyfir nema til prófunar, sem mælt er fyrir um og undir stjórn fullfærs manns.

22. gr.

1. Öll lyftitæki og allur lyftibúnaður skal prófaður samkvæmt lögum eða reglugerðum af fullfærum manni áður en það er tekið í notkun í fyrstu og eftir sérhverja verulega breytingu eða viðgerð á nokkrum hluta búnaðarins, sem getur haft áhrif á öryggi hans.
2. Lyftitæki, sem eru hluti af búnaði skips skal endurprófa að minnsta kosti á fimm ára fresti.
3. Lyftitæki í landi skulu endurprófuð á þeim tímum sem hlutaðeigandi stjórnvald ákveður.
4. Að lokinni hverri prófun á lyftitækjum eða tengibúnaði, sem gerð er samkvæmt þessari grein skal sá, sem prófunina gerir, kanna tækin eða búnaðinn rækilega og gefa vottorð um það.

23. gr.

1. Auk þess, sem krafist er í 22. grein, skal fullfær maður skoða öll lyftitæki og tengibúnað rækilega með vissu millibili og gefa um það vottorð. Slíkar skoðanir skulu fara fram að minnsta kosti einu sinni á hverjum 12 mánuðum.
2. Að því er tekur til ákvæða í 4. málsgrein 22. greinar og 1. málsgrein þessarar greinar er með rækilegri skoðun átt við nákvæma skoðun fullfærs manns, en til viðbótar henni komi, ef nauðsyn krefur, aðrar viðeigandi aðferðir til þess að komast að ábyggilegri niðurstöðu um öryggi skoðaðra tækja eða einstakra hluta tengibúnaðar.

24. gr.

1. Allan tengibúnað skal kanna fyrir notkun. Stroffur, sem eru slitnar eða úr sér gengnar má ekki endurnota. Þegar vörur eru fyrirfram settar í stroffur skulu stroffurnar skoðaðar svo oft sem það með góðu móti er unnt.

2. Að því er tekur til 1. málsgreinar þessarar greinar er með skoðun átt við sjónarskoðun ábyrgs manns, sem framkvæmd er til þess að skera úr um það hvort tæki eða stroffur séu örugg í notkun að svo miklu leyti sem það er unnt með þessum hætti.

25. gr.

1. Í landi eða um borð í skipi, eftir því sem við á, skal varðveita staðfesta skýrslu sem við fyrstu sýn (prima facie) sanni á ótvíræðan hátt að viðkomandi lyftitæki og tengibúnaður sé í fullnægjandi og öruggu ástandi. Í þessum skýrslum skal tilgreina þá hámarksþyngd, sem öruggt er að lyfta svo og dagsetningu og niðurstöðu prófana, skoðana og rannsókna, sem um ræðir í 22., 23. og 24. grein þessarar samþykktar. Að því er varðar skoðanir, sem um getur í 1. málsgrein 24. greinar þessarar samþykktar þarf þó aðeins að gera slíka skýrslu ef skoðunin leiðir galla í ljós.
2. Halda skal skrá yfir lyftitæki og tengibúnað í því formi sem hlutaðeigandi stjórnvald ákveður með tilliti til þeirrar fyrirmyndar sem Alþjóðavinnuáskrifstofan mælir með.
3. Skráin skal hafa að geyma vottorð, sem veitt eru eða viðurkennd gild af hlutaðeigandi stjórnvaldi, eða staðfest afrit af þessum vottorðum í því formi sem hlutaðeigandi stjórnvald ákveður og sé tekið tillit til þeirra fyrirmýnda sem Alþjóðavinnuáskrifstofan mælir með varðandi prófun, rækilega rannsókn og könnun á lyftitækjum og tengibúnaði, eftir því sem við kann að eiga.

26. gr.

1. Í því skyni að tryggja gagnkvæma viðurkenningu á þeim ráðstöfunum, sem aðildarríki, er fullgilt hafa þessa samþykkt, gera í sambandi við prófun, gagngera könnun, skoðun og viðurkenningu á lyftitækjum og tengibúnaði, sem er hluti af búnaði skips og tilheyrandi skrám:
  - a. skal hlutaðeigandi stjórnvald í sérhverju ríki, sem fullgilt hefur þessa samþykkt, tilnefna eða á annan hátt viðurkenna fullfæra menn, eða innlendir eða alþjóðlegar stofnanir, til þess að framkvæma prófanir og/eða gagngerar kannanir og skyld störf við skilyrði, sem tryggja að framhald á tilnefningu eða viðurkenningu byggist á fullnægjandi framkvæmd þessa hlutverks;
  - b. aðildarríki, sem hafa fullgilt samþykktina, skulu samþykkja eða viðurkenna þá sem tilnefndir eru eða á annan hátt viðurkenndir samkvæmt staflið a í þessari grein, eða gera gagnkvæmt samkomulag varðandi slíkt samþykki eða viðurkenningu. Í báðum tilvikum skal samþykki eða viðurkenning háð skilyrðum sem hafi það í för með sér að framhald þeirra byggist á fullnægjandi framkvæmdum.
2. Engin lyftitæki, tengibúnaður, eða annar búnaður til meðferðar farms skal notaður ef:
  - a. hlutaðeigandi stjórnvald telur ekki sannað með vottorði um prófun eða skoðun eða staðfestri skýrslu, eftir því sem við á, að hin nauðsynlega prófun, skoðun eða eftirlit hafi verið framkvæmd í samræmi við ákvæði þessarar samþykktar; eða
  - b. búnaðurinn er ekki öruggur í notkun að áliti hlutaðeigandi stjórnvalds.
3. Eigi skal beita 2. málsgrein þessarar greinar þannig að lestun eða losun skips tefjist af þeim sökum þegar notuð eru tæki sem hlutaðeigandi stjórnvöld telja fullnægjandi.

27. gr.

1. Öll lyftitæki (önnur en lestarbómur skips) sem eru gefin upp fyrir ákveðið burðarþol og allur tengibúnaður skal greinilega merktur öruggu burðarþoli með áltrun eða með öðrum viðeigandi hætti ef því verður ekki við komið.
2. Sérhver lyftitæki (önnur en lestarbómur skips), sem gefin eru upp fyrir meira en eitt burðarþol, skulu vera með hjálpartækjum, sem geri stjórnanda fært að ákvarða hvað sé öruggt álag við mismunandi aðstæður við notkun.

3. Allar lestarbómur á skipum (aðrar en skipskranar) skulu greinilega merktar með öruggu burðarþoli þeirra í notkun
  - a. þegar lyft er með einni bómu;
  - b. þegar notuð er aukablökk;
  - c. þegar bómur eru samtengdar og notaðar á ýmsa vegu við lyftingar.

28. gr.

Í sérhverju skipi skal vera uppdráttur af reiðabúnaði og aðrar viðeigandi upplýsingar, sem nauðsynlegar eru fyrir öruggan frágang á bómum og tilheyrandi búnaði.

29. gr.

Bretti og aðrir hlutir, sem hafðir eru undir vörur, skulu traustlega gerðir, nægilega sterkir og lausir við sýnilega galla, sem skert gætu öryggi við notkun þeirra.

30. gr.

Vörum skal ekki lyfta né slaka nema þær séu í stroffum eða á annan tryggan hátt tengdar við lyftitæki.

31. gr.

1. Sérhver geymslustöð fyrir vörugáma skal vera þannig skipulögð og starfrækt að gætt sé öryggis verkamannanna svo sem unnt er.
2. Þegar skip flytja gáma skal gera ráðstafanir til að tryggja öryggi verkamanna við að festa og leysa gámana.

32. gr.

1. Allur hættulegur farmur skal undirbúinn, merktur, meðhöndlaður, settur í geymslu eða honum staflað í samræmi við gildandi kröfur í alþjóðlegum reglum um flutning á hættulegum varningi sjóðleiðis og þær reglur, sem sérstaklega varða meðhöndlun hættulegs varnings í höfnum.
2. Hættuleg efni skulu ekki meðhöndluð, sett í geymslu eða þeim staflað nema þau séu umbúin og merkt í samræmi við alþjóðlegar reglur um flutning slíkra efna.
3. Ef geymar eða gámar með hættulegum efnum eru brotnir eða skemmdir, svo að hættulegt sé, skal hafnarvinna, önnur en sú sem nauðsynleg er til að afstýra hættunni, stöðvuð á því svæði, sem um er að tefla, og verkamennirnir fluttir á öruggan stað þar til hættan er liðin hjá.
4. Viðeigandi ráðstafanir skulu gerðar til varnar því að verkamenn séu í hættu frá eitruðum eða hættulegum efnum, súrefnisskortri eða eldfimum lofttegundum.
5. Þegar verkamenn verða að fara inn í lokað rými þar sem hætta er á að séu eitruð eða hættuleg efni eða hætta er á súrefnisskortri, skal gera viðeigandi ráðstafanir til þess að koma í veg fyrir slysum eða heilsutjón.

33. gr.

Gera skal viðeigandi ráðstafanir til þess að vernda verkamenn fyrir skaðlegum hávaða á vinnustað.

34. gr.

1. Þegar ekki er unnt að tryggja nægilega vernd gegn hættu á slysum eða heilsutjóni á annan hátt, skal láta verkamönnum í té og þeim gert skylt að nota á réttan hátt þann persónulegan varnarbúnað og hlífðarfatnað sem eðlileg þörf er á við vinnu þeirra.
2. Verkamönnum skal skylt að varðveita vel þennan persónulega varnarbúnað og hlífðarfatnað.
3. Persónulegum varnarbúnaði og hlífðarfatnaði skal atvinnurekandinn halda vel við.

35. gr.

Þegar slys ber að höndum skulu viðeigandi hjálpartæki og þjálfað starfslíð vera til taks til þess að hjarga manni úr hættu, veita hjálp í viðlögum og til þess að flytja slasaða menn eftir því sem við verður komið, án frekari hættu fyrir þá.

36. gr.

1. Með lögum, reglugerðum eða með öðrum viðeigandi aðferðum samkvæmt venju og aðstæðum í landinu og að höfðu samráði við samtök hlutadeigandi atvinnurekanda og verkamanna skal sérhvert aðildarríki ákvarða:
  - a. hvaða hættur í starfi gefi tilefni til læknisskoðunar við byrjun starfs eða á vissum fresti eða hvorutveggja;
  - b. þann hámarkstíma, sem líða má milli læknisskoðana, með fullu tilliti til eðlis og stigs hættunnar og hinna sérstöku aðstæðna;
  - c. hversu víðtækar hinar sérstöku rannsóknir, sem taldar eru nauðsynlegar, skulu vera að því er varðar verkamenn, sem eru í sérstakri hættu á heilsutjóni í starfi;
  - d. viðeigandi heilbrigðisþjónustu fyrir verkamenn.
2. Allar læknisskoðanir og rannsóknir, sem gerðar eru samkvæmt 1. málsgrein þessarar greinar skulu vera verkamanninum að kostnaðarlausu.
3. Skýrslur um læknisskoðanir og rannsóknir skulu vera trúnaðarmál.

37. gr.

1. Öryggis- og heilbrigðisnefndir með fulltrúum atvinnurekanda og verkamanna skulu skipaðir í sérhverri höfn þar sem er verulegur fjöldi verkamanna. Slíkar nefndir skal einnig skipa í öðrum höfnum eftir þörfum.
2. Skipun, samsetning og hlutverk slíkra nefnda skal ákvarða með lögum eða reglugerðum eða á annan viðeigandi hátt í samræmi við venju og aðstæður í landinu að höfðu samráði við samtök hlutadeigandi atvinnurekanda og verkamanna og með tilliti til aðstæðna á hverjum stað.

38. gr.

1. Engan verkamann má setja til starfa í hafnarvinnu nema hann hafi fengið nægilegar leiðbeiningar eða þjálfun varðandi mögulegar hættur sem starfi hans fylgja og helstu varúðarráðsáfanir, sem gera skal.
2. Lyftitækjum eða öðrum búnaði til meðhöndlunar á farmi skal einungis stjórnað af mönnum, sem eru að minnsta kosti 18 ára að aldri og hafa til að bera nauðsynlega hæfni og reynslu eða manni, sem er í þjálfun og undir traustu eftirliti.

39. gr.

Til þess að stuðla að vörnum gegn vinnuslysum og sjúkdómum skal gera ráðstafanir til þess að tryggja að þau séu tilkynnt hlutadeigandi stjórnvaldi og rannsókuð ef nauðsyn krefur.

40. gr.

Í samræmi við lög eða reglugerðir eða landsvenju skulu á hverju hafnarsvæði vera nægilega margir viðeigandi snyrti- og baðklefar og þeim vel við haldið. Þeir skulu vera í hæfilegri fjarlægð frá vinnustað þar sem því verður við komið.

IV. KAFLI
Framkvæmd.

41. gr.

Hvert það aðildarríki, sem fullgildir þessa samþykkt, skal

- a. tilfaka skyldur manna og stofnana í tengslum við hafnarvinnu að því er varða öryggi og heilbrigði í starfi;
- b. gera nauðsynlegar ráðstafanir til þess að framfylgja ákvæðum samþykktarinnar þ. á. m. setja viðeigandi viðurlög;
- c. láta í té viðeigandi eftirlitsþjónustu til þess að annast eftirlit með þeim ráðstöfunum, sem gerðar eru samkvæmt samþykktinni eða fullvissa sig um að viðeigandi eftirlit fari fram.

42. gr.

1. Lög eða reglugerðir skulu hafa að geyma ákvæði um tímamörk þess að skylt sé að heita ákvæðum samþykktarinnar um:
  - a. byggingu eða útbúnað skips;
  - b. byggingu eða búnað sérhvers lyftitækis í landi eða annarra tækja til meðhöndlunar á farmi;
  - c. smíði sérhvers hluta tengibúnaðar.
2. Frestir þeir, sem settir eru samkvæmt 1. málsgrein þessarar greinar, skulu ekki vera lengri en fjögur ár talið frá fullgildingardegi samþykktarinnar.

V. KAFLI
Lokaákvæði.

43. gr.

Þessi samþykkt er endurskoðuð útgáfa Samþykktar um slysavarnir hafnarverkamanna, 1929, og Samþykktar um slysavarnir hafnarverkamanna (endurskoðuð) 1932.

44. gr.

Formlegar fullgildingar þessarar samþykktar skal senda forstjóra Alþjóðavinnuáskrifstofunnar til skrásetningar.

45. gr.

1. Þessi samþykkt er einungis bindandi fyrir þau aðildarríki Alþjóðavinnuáskrifstofunnar, sem hafa látið forstjórann skrásetja fullgildingar sínar.
2. Hún gengur í gildi 12 mánuðum eftir að forstjórinn hefur skrásett fullgildingar tvöggja aðildarríkja.
3. Síðan gengur þessi samþykkt í gildi, að því er snertir hvert aðildarríki tólf mánuðum eftir að fullgilding þess hefur verið skrásett.

46. gr.

1. Aðildarríki, sem hefur fullgilt þessa samþykkt, getur sagt henni upp að liðnum tíu árum frá fyrstu gildistöku hennar. Tilkynningu um uppsögn skal senda forstjóra Alþjóðavinnuáskrifstofunnar til skrásetningar. Slík uppsögn öðlast ekki gildi fyrr en ár er liði frá skrásetningardegi hennar.

2. Hvert það aðildarríki, sem fullgilt hefur samþykkt þessa og notfærir sér ekki innan árs frá lokum tíu ára tímabilsins, sem um getur í fyrri tölulið, rétt þann til uppsagnar, sem kveðið er á um í þessari grein, skal bundið af henni í annað tíu ára tímabil, og síðan getur það sagt þessari samþykkt upp að loknu hverju tíu ára tímabili í samræmi við ákvæði þessarar greinar.

47. gr.

1. Forstjóri Alþjóðavinnumálaskrifstofunnar skal tilkynna öllum aðildarríkjum Alþjóðavinnumálastofnunarinnar skrásetningu allra fullgildinga og uppsagna, sem aðildarríki stofnunarinnar hafa sent honum.
2. Þegar forstjórinn tilkynnir aðildarríkjum stofnunarinnar skrásetningu annarrar fullgildingarinnar, sem honum berst, skal hann vekja athygli þeirra á, hvaða dag samþykktin gangi í gildi.

48. gr.

Forstjóri Alþjóðavinnumálaskrifstofunnar skal senda aðalritara Sameinuðu þjóðanna til skrásetningar í samræmi við 102. grein sáttmála Sameinuðu þjóðanna, allar upplýsingar um fullgildingar og uppsagnir, sem hann hefur skrásett í samræmi við ákvæði undanfarandi greina.

49. gr.

Þegar stjórn Alþjóðavinnumálaskrifstofunnar kann að álíta það nauðsynlegt, skal hún leggja fyrir allsherjarþingið skýrslu um framkvæmd þessarar samþykktar og athuga jafnframt, hvort æskilegt sé að setja á dagskrá þingsins endurskoðun hennar í heild eða að hluta.

50. gr.

1. Ef þingið gerir nýja samþykkt, sem breytir þessari samþykkt að meira eða minna leyti og sú samþykkt mælir ekki fyrir á annan veg, þá skal:
  - a. fullgilding aðildarríkis á hinni nýju samþykkt ipso jure hafa í för með sér tafarlaust uppsögn þessarar samþykktar, hvað sem ákvæðum 46. greinar hér að framan líður, ef hin nýja samþykkt öðlast gildi og þá frá þeim tíma er það gerðist;
  - b. aðildarríkjum ekki heimilt að fullgilda þessa samþykkt, eftir að hin nýja samþykkt er gengin í gildi.
2. Þessi samþykkt skal, hvað sem öðru líður, halda gildi sínu eins og hún er að formi og efni hvað snertir þau aðildarríki, sem hafa fullgilt hana, en ekki hina nýju samþykkt.

51. gr.

Hinn enski og franski texti þessarar samþykktar eru jafngildir.

Fylgiskjal II.

Samþykkt nr. 153 um vinnustundir og hvíldartíma við akstur.

Allsherjarþing Alþjóðavinnumálastofnunarinnar, er kom saman til 65. þingsetu sinnar í Genf hinn 6. júní 1979 eftir kvaðningu stjórnar Alþjóðavinnumálaskrifstofunnar,

hefur samþykkt ákveðnar ábendingar um vinnustundir og hvíldartíma við akstur, en það er fimmta mál á dagskrá þessa þings, og

þar sem þingið hefur ákveðið að þessar ábendingar skuli gerðar í formi alþjóðasamþykktar, gerir þingið í dag, hinn 27. júní 1979, eftirfarandi samþykkt, sem nefnist Samþykkt um vinnustundir og hvíldartíma við akstur, 1979: